

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

39. ÉVFOLYAM

1973. DECEMBER

10. SZÁM

”...mindjárt eljön
az ő templomába
az ÚR,
akit ti kerestek,

és a szövetségnek

követe,

akit ti kívántok;

ímé eljön,

azt mondja a

Seregeknek Ura.”

— Malakiás 3:1

Karácsony

Írta: dr. Reök Iván

Karácsony este valami furcsa meghatottság lesz úrrá az embereken. Néhány órára abba hagyják a gyűlölködést, egymás marcangolását. Aki csak teheti, hazasiet és a karácsonyfa tövében, színes gyertyácskák libegő fényében szereteteinek ajándékokat ad, kedves, meleg szavakat mond...

Ez a meleg, kedves hangulat kivételesen nem búvik meg a család, az otthon féltve őrzött bensejében. Túlárad rajta és átremeg szinte az egész világon. Karácsonyfákat állítanak fel köztereken, utcákon, vasúti pályaudvarokon, karácsonyi ünnepségeket rendeznek kórházakban, iskolákban, gyárakban és hivatalokban. Ünnepi szónokok megható hangon szólnak a szeretetről, meg a jóságról, arról, hogy lám, mi emberek nemcsak harcolni és gyűlölködni tudunk egymással, hanem szeretni is, meg, hogy milyen szép és jó lenne, ha ezentúl békében élnénk és mindig szeretnénk egymást.

Szép és kedves dolgok ezek! Nincs oly kérges, kemény szív, mely néha pillanatra meg ne lágyulna és ne merengene el gyermekkora színes emlékein. De — és ez a "de" nem ünneprontás, hanem a becsületes embert kötelező igazmondás bizonyágtevése — nem ez a karácsony lényege.

A karácsony nem az emberszeretet ünnepe! Nem arra emlékeztet bennünket, hogy mi emberek szeretjük, vagy szerethetnénk, vagy kellene, hogy szeressük egymást, hanem, hogy Isten szeret bennünket!

A karácsony Isten örökkévaló szeretetének kinyilatkoztatása! A karácsony bizonyítja be, hogy Isten a mi jóságos mennyei Atyánk, akinek lényege a jóság, aki maga a szeretet! "Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen" (Ján. 3: 16.)

Az emberi gondolkodás alapvető jellegzetessége, hogy igazság- és valóság-megismerésünk az ellentétek fe-

szültségéből bontakozik ki, mint ahogy a fény is a sötétben világít. Isten irántunk való szeretetét kinyilatkoztató karácsonyt is akkor értékelhetjük igazában, ha azokra a valóságokra és emberi okoskodásokra gondolunk, melyeknek nincs karácsonyuk. Ki ne borzadna meg az emberáldozatokat kívánó pogány vallások kegyetlen isteneitől, ki ne irtózna a bálványok vérszomjas, gyűlölködő szörnyű ábrázatától és kinek nem fagy meg a vér ereiben annak a szenttelen közönynek láttán, melylyen az indus vallás Buddhája szemléli, álmodja az emberség önmagát marcangoló vívódását. És vajon minő vígasztalást találhat a koporsó mellett álló hitves, gyermek, vagy szülő, Hegel, Nietzsche, Schopenhauer bölcséleti rendszerében, vagy minő erőt meríthet a megpróbáltatások idején vívódó ember a platonai idea-rendszernek, vagy Kant kategorikus imperatívuszának személytelenségéből?

Egyedül és kizárólag a karácsony bizonyítja és igazolja Isten személyes voltát, velünk törődő jóságát és irántunk tanúsított kiapadhatatlan szeretetét. Mert ennek fényében és melegében érthetjük meg, hogy Istent nem kényszer, vagy valami másként ki nem egyenlíthető benső feszültség avagy valami önző cél, dicsőségvágy indította teremtésre.

Isten szeretetből boldogságra te-

remtett bennünket! Nem korai halálra, szenvedésre, felörlő gondokra, hanem örök életre. Krisztus mondotta: "Tudom, hogy az Ő parancsolata örök élet."

És amikor az emberség elhagyta tékozló fiú módjára a szülői házat, a paradicsomot és a halál és szenvedés útját járta, történelmének ezt a vérrel és könnyel írott sötét korszakát az eljövendő karácsony ígérete és reménysége világította be.

Ígéret és beteljesülés a karácsony. Isten soha el nem múló, de elrejtett szeretete lett nyilvánvalóvá azok számára, akik ezt hittel fogadják. Mert egyedül a hit fénye világítja meg annyira a bethlehemi bölcsőt, hogy a kisdeden megláthatjuk, hogy Ő amaz eljövendő és hogy nem kell mást várnunk. Ő, egyedül ő az, akinek ereje és hatalma van arra, hogy a hozzáfordulót megvigasztalja, megerősítse és szívét békességgel töltsse meg. És ez a békesség: az emberszeretet és az emberekhez való jóakarati igazi útja!

Mert aki a Krisztusban megbékélt Istennel, az tud megbékélni az emberekkel is. És ez a békesség és ez a szeretet, mely belülről, a szívből fakad és innen sugárik kifelé, ez képes megoldani a felörlő emberi problémákat. Mert egyedül ez a szeretet képesít bennünket emberhez méltó és Istennek tetsző életre. Mert — mint Pál apostol a korinthusbeliekhez intézett levelében írja: — "A szeretet hosszútűrő, kegyes; a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem cselekszik éktelenül, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra..."

Megváltónk születése ünnepén szeretettel köszöntjük kedves Olvasóinkat:
ÜDVÖSSÉGES, BOLDOG KARÁCSONYT KÍVÁN

a Szerkesztőség

Karácsony — az idők fordulópontja
Karácsony — az isteni szeretet csúcspontja
Karácsony — az üdv kiindulópontja
Karácsony — az imádás középpontja

A 124-es szobában

Az első éjszaka

ESTE kilenc órakor a Réz utcai kórházat álomba kezdte ringatni a csönd. Kialudt lámpák között a kórteremben csak az éjszakai kis lámpa bóbiskolt. Azt is törülközővel takarták le a betegek, ne zavarja az álmukat. Mint amikor hangfogóval halkítják le a hegedűt, csak itt-ott nyöszörgött már az elfáradt fájdalom.

Péter bácsi mozdulatlan magányában egyedül maradt magával és sorsával. Évtizedek óta megszokta már, hogy jobb oldalára dölve aludt. Mint egy kisgyermek, maga alá húzta a lábait, a feje behajtott jobb karján pihent. Most megfordulni sem lehet!

— Veszélyes minden mozdulat! — mondták egész nap orvosok, ápolónők, a szomszéd ágyakról régi, tapasztalt betegek. — Végzetes! — súgta rejtelmesen az éjszaka.

Péter bácsi megadta magát sorsának. Megpróbált mozdulatlan maradni. Nagyon nehezen ment. De mit meg nem tesz az ember az életéért!

KI TUDJA, mennyi idő telt el, amikor Péter bácsi úgy érezte, hogy valaki leül az ágya szélére és megszólitja.

— Na, mi az Péter?! Hát ide kerültél?! Mit csinálsz itt?! Most nem dolgozol, nem alszol, nem rohansz! Fekszel mozdulatlanul és nyitott szemmel, mint aki rettenetesen ráér. Vagy mint akit váratlanul és kíméletlenül megállítottak. Látod, Péter, te örökké rohanó Péter, ma meg kell tanulnod megállni, pihenni, magadat számba venni, magaddal is törődni! Látod, a betegség tükkör és benne egy új arcot láthatsz, a magadét. Látod, a betegség találkozás valakivel, aki mellett mindig elmentél: találkozás önmagaddal. A betegség beszélgetés: — kérdés és felelet közöttünk és szívünk között. És a szív fáradtan, pihegve kérde: merre, meddig?! Merre akarsz menni?! Mit akarsz még elmondani, elvégezni, hogy utánad a nagy embererdőben boldogabb legyen a csönd?

És Péter bácsi egyszerre hangozban hallotta szívét dobogni. És mintha az, aki az ágya végében ül, azt mondaná: — ha ma éjszaka dob-

banna utolsót a szíved, mondd, vajon ez boldog befejezés lenne?! Mindent elvégeztél és mindent jól végeztél el?!

Péter bácsi megijedt és riadtan nyúlt a csengő után, hogy ő is altatót kérjen és belevesse magát a mindent elcsitító és mindent feledtető álmok közé. De aztán mégis meg gondolta magát.

— Igen! Nem árt néha megállni és megkérdezni magunkat örök kérdések küszöbén.

DE MILYEN FURCSA, nem hagyja aludni az a másik ott az ágy végében, mert íme megint megszólalt:

— Látod, Péter, a betegség nemcsak megállítja az embert, hanem milyen messzire viszi a maga fontosságától, önimádatától. Hányszor gondoltad azt, hogy te milyen fontos vagy! Hogy senki sem tudja elvégezni a munkádat, hogy töled függenek ügyek és emberek, eredmények és események, hogy te vagy az a pótolhatatlan, akinek mozdulatától világok függenek. És most itt vagy mozdulatlanul és olyan gyengén, hogy egy erősebb lehelet elég lenne, hogy végleg kilobbanjon benned a láng. Látod, nem is te voltál fontos, hanem a munka, az ügy volt a fontos, amit reád bíztak, amit kezredre adtak. Hát nem látod, hogy összeesett életed helyett már ott áll valaki, egy másik, aki a két szétvágott vonalat újra a kezében tartja, hogy hadd szálljon át rajtuk a boldog hír, az élet üzenete. Az ügy a fontos, amiért születünk, a szó, amit el kell mondanunk, a szeretet, amivel valakit át kell karolnunk. Az üzenet, amit át kell adnunk, a boldogság mosolya, amit oda kell varázsolni valahol egy ember ajkára. Az öröm a fontos, aminek hajnalára békésen ébred a világ.

— Látod Péter — folytatta a hang — a szívedet ezért állította meg a szívtelennek látszó betegség, hogy te talán ezen az éjszakán megnézzed, nem maradt-e valami önző módon nálad: a kezekben, a szemedben, a szívedben?! Mindent odaadtál?

Még van egy kis szünete a halálnak. Siess! Még van idő, egy kevés

idő szeretni. Még van idő valamit elvégezni, valamit átadni, valamit megépíteni, valamit megszépíteni.

Igen, a betegség éjszakája így lehet egy egészséges élet hajnala.

PÉTER bácsi kinyújtotta a kezét és keresni kezdte azt a másikat ott az ágy végében. De nem találta. Csak a hangját hallotta tovább is. De most már nem az ágy végéből, hanem a szívéből. A szívéből, amelyik halkán és fáradtan vert, mint a galambok szárnya a sziklákon, amikor hullámok hátán közeledik feléjük a part.

És ekkor eszébe jutott egy régi mondat, egy régi vándor ajkáról: "Nyugtalan a mi szívünk mindaddig, amíg meg nem nyugszik benned Isten, én Istenem!"

Imádkozni kezdett a hajnali szürkületben.

Így találta csendben az éjszakai ügyeletes nővérke, aki akkor lépett a kórterembe. A mosolya megállította.

— Hát maga nem alszik?! Csak nincs rosszul?

— Köszönöm nővérke! Jól vagyok. Nem fáj semmim.

Valahol messze megkondult egy hajnali harangszó és a Réz utcai kórházban is megindult az élet.

Friedrich Lajos

1973

karácsonyán

47 éve már,
 hogy láthatókra nézek.
 Ó, ideigvaló
 csillagtűzek, gyertyányi fények!
 Tűhullató fenyők,
 ígét emésztő ünnep-estek,
 meddő karácsonyok!
 Ma este mindent újra kezdek:
 Egyetlen csillagot
 figyelve újult ámulással
 várlak ismét, Uram,
 ajándékosztó Messiásom.

F. L.

ERŐS VÁR

AMÉRIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A „Lutheran Church in America”
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,

bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 10. (166) Vol. 39.

DECEMBER 1973

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid

at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag, kézirat, gyülekezeti hír, úgyszintén a lappal kapcsolatos minden levelezés, előfizetés és adomány erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja egy évre csak 3 dollár. Sziveskedjenek a lejárt előfizetéseket késedelem nélkül beküldeni a fenti címre.

Be nem jelentett címváltozás esetén a posta a kézbesíthetetlen újságot megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig külön portót kell fizetnie. Erre a költségre különösen nem-előfizetők, késedelmező előfizetők, vagy többéves hátralékban lévők esetében nehéz fedezetet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy minden esetben pontosan adják meg címüket a “Zip Code” szám feltüntetésével együtt! Az újságot “Zip Code” szám nélkül nem kézbesíti a posta. Címközlésnél tüntessék fel az utca megjelölését is; pl. St., Rd., Ave. Ugyanis egyes postal zónában azonos nevű utcákat csak így lehet megkülönböztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

KARÁCSONYI BETÖRŐ

Thimme Lajos közölte egy öreg lelkipásztor következő levelét:

„Régi lakásomon, M.-ben, az ebédlő mellett a kert felől hosszú, kopott üveges veranda volt, amelyet nyáron naponta használtunk. Télen edényes növényeket, oleandereket, és mindenféle nyári szerszámot tartottunk benne. Az ajtaját télen át zárva tartottuk, de a zár gyöngye volt és mozgott. A hasadékon át néha a havat is befújta a szél.

Az egyházközség vezetősége egyszer, évekkel ezelőtt, karácsony táján eladott egy kis földet. A vételárát, 12.000 márkát, december 23-án fizették ki. A gondnok ünnep után akarta bevinni a pénzt a városba. Addig az anyakönyves szekrényben zártam el, amely a hivatali szobában volt az ebédlő mellett.

Karácsony éjjelén zörejre ébredtem fel. A veranda felől hallatszott. Rögtön a pénzre kellett gondolnom. Könnyen szétfuthatott a hír, hogy mennyi pénz van a házunkban. Pár csendes pillanat után felhúztam a filcpapucsot és a házikabátot. Lábujjhegyen a hivatali szobához mentem és benyitottam. Nem találtam semmi gyanúsat. De ni, mi az? Az ebédlő ajtaja alatt gyöngye fény szűrődött át. Jobban odafigyelve pedig mintha valaki csöndesen zokogna odabent.

Nem vagyok hős. Dobogott a szívem, amikor óvatosan kinyitottam az ajtót. Micsoda lehetetlen látvány! A sarokban, a karácsonyfán egyetlen gyertya égett, mellette az öreg bórdiványon egy idegen férfi ült, s a fény felé fordult arccal sírt, anélkül, hogy észrevett volna. Nyilván betörő! Mellette a földön egy zsák, benne biztosan a betörő-szerszámok, s az asztalon egy tolvajlámpa. Az arcát nem lehetett látni.

Az olyan embertől azonban, aki gyertyát gyújt a karácsonyfán és leül a fa alá sírni, nincs mit félni. Kitértam hát egészen az ajtót és beléptem. Erre felriadt és felém fordult. Sápadt, halálosan boldogtalan arcát és mélységesen szomorú szemeit azóta sem tudtam elfelejteni.

Úgy látszott, hogy a nagy, tagbaszakadt ember ugyancsak nem fél tőlem. Lassú mozdulattal állt fel, vette a dolgait és mondta:

– Ne csináljon lármát. Nem bántok senkit. Már megyek is.

Most vettem észre, hogy az üvegvéranda ajtaja fel van nyitva.

– Nem, – szóltam barátságosan hozzá. – Ne menjen még. Üljön le egy kicsit és mondja el, miért sírt itt a karácsonyfa alatt?

Hosszú, fájdalmasan szomorú pillantást vetett rám és tompa hangon felelt: – Nem tudtam, hogy karácsony van. Egyik társam hallott a pénzről, amit a hivatalban helyeztek el. Amikor bejöttem, megtorpantam a fa előtt. Gyermekkor emlékek ébredtek fel bennem és egészen megleveledett lelkemben az utolsó karácsonyestém a szülői házban, amikor édesanyám szívét majdnem megszakítottam. Meggyújtottam a fán ezt a gyertyát, és elrontott, tönkretett életemen sírtam. – Kérem, ne prédikáljon most nekem semmit. Tudok én mindent. Csak nincs már akaraterőm, hogy szabaduljak az alkoholtól és a rossz barátoktól.

– De Jézus megszabadíthatja! – kiáltottam közbe, és a bizonyágtétel szinte felszakadt belőlem. Amit abban a pillanatban élem adott az Úr, azt mondtam neki Jézus kereső és szabadító, megtartó szeretetéről.

A fejevel intett: „Talán, – ha, – azaz hogy...”

Hirtelen megszakadt a szava. Figyelni kezdett. Odakünt távolabbról fütty hallatszott. Nyomban utána ismét. Erre összekapta a holmiját és indult. Meg akartam ígértetni vele, hogy másnap este visszajön, hiszen Jézus egész biztosan meg akarja és meg tudja szabadítani! De ő csak ment hallgatagon, lehajtott fejjel a veranda felé. Még zsebébe nyúlt, az asztalra tett egy ötmárkást és maga elé mormolta:

– A betört üvegtábláért! – és a következő percben már el is tűnt.

Összeborzongtam a hidegtől, amint megcsapott az ajtón át. Bezártam. Eloltottam a gyertyát és mentem aggódva várakozó feleségemhez, hogy elmondjam neki ezt a valóban különös élményt.

Tíz vagy tizenkét évig semmit sem hallottam az én síró karácsonyesti betörőmről. Akkor azonban az S.-i börtönlelkészről levelet kaptam, amelyben a haláláról értesített. Nem sokkal az emlékezetes karácsonyest után önként jelentkezett a bíróságon, – aztán a börtönben megtért. Halála előtt elmondta a börtönlelkésznek karácsonyesti találkozásunkat és megkérte, hogy küldje el nekem a köszöntését. Az volt az utolsó betörési kísérlete. Megelevenedett karácsonyi emléke és Jézus szabadító szeretetének felkínálása volt az első szál, amely őt a lelki hazatérés új útja felé vonta.”

Vajha karácsony ebben az évben is nyilvánvalóvá tenné ezt a szabadító, megtartó szeretetet! Azoknak is, akik nem törtek be karácsonyestén valamelyik paplakon!

Inkarnáció

— János 1:14, 16 —

Testté lett... Karácsonykor az lett nyilvánvalóvá, hogy Isten jól ismeri az embert. Tudja az emberi szív titkát: nem elégíti meg az embert sohasem igazán, v a l a m i, mindig csak v a l a k i. Tudjuk mi ezt valamennyien.

Tudja ezt a kisgyermek. Ha az édesanya után sír, nem lehet megvigasztalni az-zal, hogy az édesanyjáról beszélünk neki, sem az anyaság szép eszméjével, vagy hí-res neves édesanyák történetének elmondásával. Neki az édesanya kell! Valaki. S ha édesanyja kézbeveszi — elhallgat.

Tudják ezt a szülők is, akiket Isten gyermekkel ajándékozott meg. Már az-előtt is bizonyára kaptak ajándékokat, de mik voltak ezek ahhoz képest, aki fölé most odahajolhatnak, s aki visszamosolyog, aki még hasonlít is rájuk: a gyermekük. Valaki.

Tudják ezt a szerelmesek is. Lehet, hogy sokféle értékük van, de szívüket nem elégíti meg most semmi, csak a másik, a partner, a jövődöbeljük, akit szeretnek. Valaki.

Tudja ezt a messzi idegenbe szakadt ember is, aki szerettei fényképét nézegeti. Nézi sokáig, de hiába, nem akarnak meg-elevenedni, nem szólalnak meg, pedig minden vágya az, hogy bárcsak kilépné-nek a képből, hogy magához ölelhetné, hogy megszólíthatná őket. Mert nem elég a kép. Az a valaki kellene, akit ábrázol. Valaki.

Tudja ezt az Úristen is. Éppen ezért történt karácsony. Isten kilépett a képből. Beszélő emberré lett. Az Ige testté lett. Karácsonykor nem nagy gondolatokat, nem új eszméket hirdet az Isten, karácsonykor testté lett az Isten. Ismeri a mi titkunkat. Ezért nem valamit adott, hanem V a l a k i t, akivel megelégedhet az emberi szív. Torkunkban dobog a szívünk, hitre gyúllad a lelkiünk, ha egyszer

ezt meghalljuk és megértjük. Ez az inkarnáció csodája.

L a k o z o t t m i k ö z ö t t ü n k . . . Isten nem várta meg, míg az emberek szentek lesznek, míg mindenki megjavul, míg minden szenny eltűnik a földről, míg csupa jó emberből áll az emberiség — erre hiába is várt volna —, hanem közénk jött, emberek közé, bűnös, elesett és mindig újra esendő, hazugságban, képmutatásban, önzésben élő emberek közé. Nem írtózott az embervilágtól. Elvállalta az embereket úgy, ahogyan voltak. Emberek között lakozott, hogy végigélje, megismerje belülről az emberi életet. Testvé-rünk-ké lett, hogy senki ne mondhassa "nincsen testvérem, nem ért meg senki". Lakozott mi köztünk, hogy megszentelje az emberi életet, hogy megmutassa hogyan kell bűn nélkül élni, szentül ugyanazt az emberi életet, amit mi élünk. S azóta nincsen semmi az emberi életben, ami ne lehetne szent, vagyis ami ne lehetne az Istené. Közöttünk lakozott, hogy segítsen rajtunk. Jézus Krisztus egész élete és halála az irgalmasság cselekedete volt.

K e g y e l m é t k e g y e l e m r e v e t t ü k . . . Nagyszerű élmény egyszer igazán megérteni karácsony örömhírét, de nem elég. Ez még csak félkeresztényiség. Tovább kell mondani ezt az örömhírt, s élni kell a karácsonyi örömet. Karácsony ma sem maradhat csak szép gondolat, tes-tet kell öltenie bennünk. Istennek mindig

a testetöltés a célja. Ma is. Istennek a karácsonyi örömhírral a karácsonyi ember a célja. Azt akarja, hogy lakozzunk mi is az emberek között, ne szégyeljük bajainkat, elesettségségünket, ne irtózzunk semmitől, ami az emberi élethez tartozik, szeressük a másikat, ahogyan Isten szeret minket és legyünk irgalmasok, hiszen ir-galmasságot nyertünk irgalmasságra.

Nekünk mindig van mondanivalónk — mert van karácsony.

Nekünk mindig van erőnk a segítsé-re — mert van karácsony.

Nekünk senki sem reménytelen eset — mert van karácsony.

Isten azt akarja, hogy az inkarnáció csodáját ne csak hallgassuk, de éljünk is belőle.

—r—y

**TELJES
ÚJSZÖVETSÉG
EGY DOLLÁRÉRT!**

Az 1 dollár e címre küldendő:
ERŐS VÁR
P. O. BOX 02148
CLEVELAND, OH 44102

A NEGYEDIK NAPKELETI BÖLCS

Régi írás beszéli el a negyedik napkeleti bölcstörténetét.

Artabánnak hívták. Már előzőleg megállapodott a napkeleti bölcsekkel, hogy a csillag feltűnése után Borsippában a templom előtt találkoznak, ahol tíz napig várnak reá a többiek.

Amikor Jézus csillaga feltűnt, Artabán eladta mindenét és az árán három gyönyörű gyöngyszemet vásárolt Jézus számára: egy zafírt, egy rubint és egy igazgyöngyöt.

A tizedik nap estéjén mindössze pár kilométer választotta el a borsippai találkozóztól, amikor rablótól leütött embert talált az útszélen. Lehajolt hozzá és reggelig ápolta. Reggel azután neki adta minden élelmiszerét és besietett a városba. De lekésett. A többiek már útnak indultak.

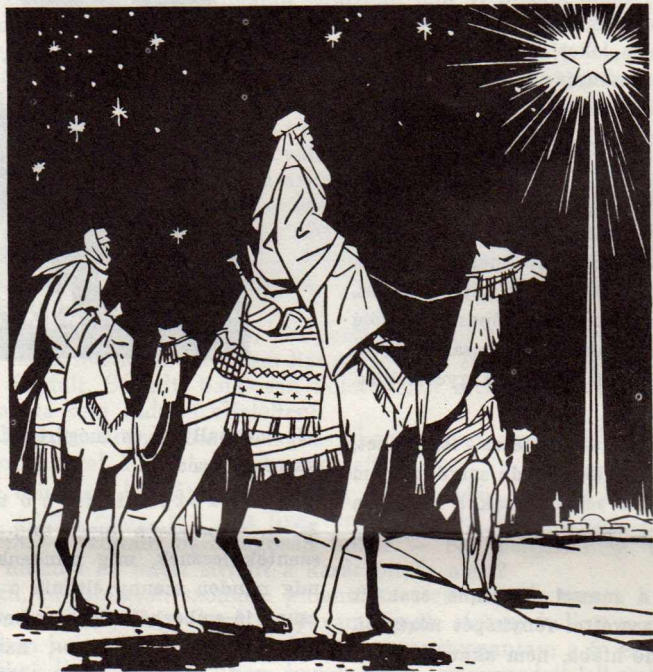
Hogy ő is útra kelhessen, az útra való élelemért odaadta az első gyöngyszemet, a kék zafírt. Hosszú út után megérkezett Betlehembe. Itt megtudta, hogy hiába tette meg a fáradságos utat. Jézus szüleivel már Egyiptomba ment. Szomorú szívvel ült szállásán, amikor híre járt, hogy Heródes király kegyetlen parancsával szertejárnak a katonák, hogy megöljenek minden két éven aluli csecsemőt.

Még fel sem ocsúdott a borzalmas hírből, amikor katonák rontanak be a kapun. Artabán ekkor habozás nélkül előveszi második gyöngyét, a piros rubintot és megmenti vele szállásadójának gyermekét. Most már mindennek vége — gondolja magában — és elbolyong. Faluról falura, városról városra jár és egy életen át keresi Jézust. Nem tud lemondani erről a találkozóztól. Minden új úton, minden forrás tövén felragyog előtte a reménység — hátha most megtalálja Jézust.

Harminchárom esztendő után Jeruzsálembe ér. Szíve azt súgja, hogy Jézust itt fogja megtalálni. Hajlott háttal, fáradt léptekkel így megy a Golgota felé.

Egyszer csak látja, hogy fiatal lányt akarnak elhurcolni rabszolgának. A bölcstörténet előveszi utolsó drágakövét, az igazgyöngyöt. Ez a

legszebb, a leggyönyörűbb ajándék, amit Jézusnak tartogatott. Ebben a pillanatban nem lehet tudni, melyik a fényesebb: az igazgyöngy-e, vagy a fáradt vándor kifényesedő szeme. A körülállók csak annyit látnak, hogy az öreg, rongyos vándor reszkető kezével odacsúsztatja a rabszolgasors-

ra szánt leányka kezébe a drágakövet, hogy azon megvásárolja a szabadságát.

És ebben a pillanatban — így mondja el a régi írás — hatalmas földrengés támad és egy repülő kődarab halántékon sebesíti az öreget. Haldokló arcára ráhajol Jézus és ezt mondja: — köszönöm az ajándékot.

Artabán arcát ebben a pillanatban széppé simítja a boldogság: — amikor mindenét odaadta — megtalálta Jézust!

Karácsony előtt így hallgatta végig az elcsöndesedő gyülekezet Artabánnak, a negyedik bölcstörténetét. És a beszélgetés csöndjében és szünetében egyszer csak megszólalt valaki.

— Kicsoda ma a negyedik napkeleti bölcstörténet?

És a kérdésre megszólaltak egymás után a válaszok.

— Mindenesetre nem az — mondta az első —, aki karácsonykor a sze-

retteinek viszi az ajándékot. Ez csak annyi lett volna, mintha Artabán a családja között osztotta volna szét a gyöngyeit, a kincsét, a gazdagságát.

— Mindenesetre nem az — mondta a másik —, aki a gyöngyszemeit, a pénzét a templom perselyébe dobja ünnepi áldozatul. Hiszen ha ez így lett volna, akkor Artabán otthon a hazájában, a templom ünnepi perselyébe szórta volna a gyöngyeit.

— Mindenesetre nem az — mondta a harmadik —, aki magának akar mindent megtartani. Hiszen a negyedik napkeleti bölcstörténet gyöngyökre változott a vagyont.

— Azt hiszem — mondta valaki — hogy ma az a negyedik napkeleti bölcstörténet, aki hozzá hasonlóan embereknek adja át a karácsonyi Krisztusnak készített karácsonyi ajándékát. Azt hiszem — mondta tovább —, mi mindnyájan, karácsony felé tartó emberek, emberekkel találkozunk össze a karácsonyi úton és Isten ezeken a találkozókon nézi meg ünnepelni kívánó arcunkat. Isten bizonyára azt figyeli, hogy hívő és imádkozó arcunk, Krisztussal megajándékozott életünk mit ad, vagy mit nem ad azoknak, akikkel az életünk útján összetalálkozunk.

A karácsonyt váró gyülekezet áment mondott az utolsó szavakra.

— Igen, így kell készülni a karácsonyra: a jóság gyöngyeire kell vál-

tani az életünk ajándékba kapott vagyonát. Szavainkat, gondolatainkat, szívünket visszük karácsony előtt és karácsony után az emberek felé. Emberek és világok, családok és népek, otthonok és mezők, templomok és műhelyek testvérei felé.

A halál küszöbére érkező Artabánt ezzel fogadta Jézus: — köszönöm az ajándékot. Örök karácsonyi otthonunk küszöbén hiszem, hogy tőlünk is elfogadja az embereknek átadott jószágunk fehér gyöngyeit: — köszönöm a karácsonyi ajándékot!

Friedrich Lajos

EGYHÁZTÖRTÉNETI NAPTÁR

DECEMBER

1. Háromszáz éve, 1673. december 1-én azt jegyezte fel a pozsonyi **Liebergott János** a ránk maradt Naplójában, hogy német lovasok kíséretében egy szlovák evangélikus lelkész és egy tanítót hoztak megkötözve Pozsony városába. Bíróság előtt kellett felelniük "bűnükért": a Trenčínhez közeli gyülekezetük népét — minthogy templomukat a császáriak nemrég elvették — a falu-széli erdőben gyűjtötték össze istentiszteletre.

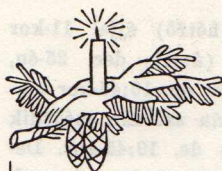
9. Öt éve, 1968. december 9-én halt meg korunk egyik kiemelkedő református teológusa, **Barth Károly** (sz. 1886).

14. Kétszáz éve, 1773. december 14-én született a bajorországi Hausenben **Johannes Evangelista Gossner**, aki római katolikus papból lett — 1829-i áttérése után — Berlinben a német evangélikus bel- és külföldi misszió egyik nagy hatású szervezője (†1858).

20. Százötven éve, 1823. december 20-án halt meg **Matkovich Pál** udvari tanácsos, a Türelmi Rendelet utáni korszak dunántúli egyházkerületi felügyelője (sz. 1743), aki egyúttal kiváló teológiai képzettséggel is rendelkezett és több egyházi éneket is szerzett, így énekeskönyvünk 47. és 66. énekét.

21. Harmine éve, 1943. december 21-én halt meg Budapesten a harkai születésű **Petz Gedeon** filológus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja (sz. 1863). Korábban a Deák téri Evangélikus Gimnázium tanára volt.

22. Huszonöt éve, 1948. december 22-én iktatta be Turóczy Zoltán, a Dunántúli Egyházkerület akkori püspöke Nyíregyházán **dr. Vető Lajos** volt diósgyőrvásvári esperest, püspöki tisztébe. **Ev. Élet**

GYERTYA

Kis karácsonygyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit se ér.
A belén észrevenni már, hogy égett.
S én mégse dobom el mint semmiséget.
Nézem, elémbe állatom,
Majd a kezembe' forgatom.
A cirádaít, ferdeségét,
törött voltát, sok betegségét
mind tudom már, mind ismerem.
Igénytelen, értéktelen.
Szépsége, ékessége, ára
nincs semmi. Mégse dobom el.
Félreteszem karácsonyfára.
Majd a lángjába néz szemem,
s nem lesz nekem
igénytelen, értéktelen.
Sok betegsége, ferdesége,
törött volta nem semmiség-e,
ha ott lobog az ágon,
s vezérelőm, világom,
útmutató fény Betlehem felé?
Tekintetem sugarát issza,
lelkem száll századokon vissza:
a nagy csodát csodálja újra
és megre meg belé.
Magában semmi. Félredobnám.
De ha zöld fenyőről ragyog rám,
a szívem fölviszi az égig,
az eget meg lehozza hozzám.
Kezembe' forgatom, nézegetem,
s valami egyre azt súgja nekem,
hogy ez a kis gyertya az életem.

Görbe, törött, beteg.
Valami, amit senki nem keres,
mert észrevenni nem is érdemes.
Végigélni se volna érdemes,
ha nem lenne karácsony . . .
ha ki nem gyúlhatnék sokadmagával
karácsonyesti csodálatos fákon . . .
ha Betlehem felé utat mutatva,
nem ragyoghatna, nem világolhatna,
végigélni se volna érdemes.

De van karácsony, s én úgy szeretem
kis gyertyaéletem.
Ameddig karácsonyra vártam,
értelmét, célját soká nem találtam.

Míg egy szép, angyalénekes,
halk estén Betlehembe értem,
s fel nem ujjongtam: „Most már értem.
Most már tudom, miért is élek
ezen a nagy, sötét világon:
hogy világítson kicsi gyertyalángom
előre, Betlehem felé
és megváltatlan, Megváltóra váró,
sok emberszív dobbanjon meg belé.”

Kis karácsonygyertya. Szép fehér.
Felül törött. Talán semmit se ér.
De ha zöld fenyőről ragyog rád,
a szíved fölviszi az égig,
az eget meg lehozza hozzád.

T. E.

ESZTENDŐ VÉGÉN . . .

URUNK, te voltál mindig otthonunk.
Mielőtt a hegyek lettek,
mielőtt a világot létrehozta,
örökké Isten vagy, kezdet és vég
nélkül.

Az embereknek azt mondd:
térjenek vissza az anyaföldbe,
hogy újra porrá váljanak.
Ezer év annyi neked, mint egy nap;
mint a tegnapi nap,
amely már elmúlt,
mint egy rövid óra az éjszakában.

Értesd meg velünk,
mily rövid életünk,
hogy bölcsekké legyünk.

Zsolt 90:1-4, 11-12 (Az Amerikai Bibliatársulat fordítása, "Today's English Version".)

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Pastor Emeritus: Egyed Aladár

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lel-

készi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102).
 Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden va-
 sárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor ma-
 gyarul. — Úrvacsoraszta minden hónap
 első vasárnapján és az ünnepnapokon. Va-
 sárnap 9:30-kor angol, 10:45-kor
 magyar nyelven.

Nov. 25-i istentiszteletünkön 92. szüle-
 tésnapja alkalmából köszöntöttük Szakács
 Lajos testvérünket, tb. presbitert. Szakács
 bácsi, mint egyházi, még mindig friss
 léptekkel perselyez vasárnaponként a
 templomban. — Eltemettük nov. 23-án
 Welther Vilmost, ki 93 éves korában tért
 vissza Teremtőjéhez. Erdélyi lelkész fia,
 azelőtt sokáig házigondnok volt a gyüle-
 kezetnek. A helyi lelkész távollétében Nt.
 Brachna Gábor és Nt. Markovits Pál vé-
 geztek a temetést. — A keresztség szent-
 ségében részesült dec. 2-án Mullen Ken-
 neth Emil, Mullen Kenneth és felesége,
 sz. Kovács Éva gyermeke. Keresztszülők:
 Kőrösi László és Klecan Susan. — Oltár-
 egyeletünk 500 dolláros adományával az
 idej javítás-karbantartási adományok
 meghaladták a 2000 dollárt. Az Oltáregylet
 egyébként még egy 253 dolláros ajándék-
 kal is meglepte a gyülekezetet, nagyon
 szép lila oltárterítő készletet vettek, me-
 lyet dec. 2-án avattunk fel. Köszönjük
 áldozatkészségüket! — A nálunk is meg-
 tartott sajtóvasárnap nyomán dec. 2-ig
 35 adakozótól \$120.25 folyt be az ERŐS
 VÁR támogatására. — Templomlátoga-
 tottság novemberben (4 vasárnap): angol
 17, 29, 15, 11 (Thanksgiving 26); magyar
 34, 44, 49, 40.

A clevelandi Gömörmezei Klub kará-
 csony táján minden évben anyagi támo-
 gatásban részesít néhány helybeli magyar
 egyházat. Idén a mi gyülekezetünknek is
 100 dolláros adományt juttattak. Köszö-
 nettel nyugtázzuk e helyen is.

Magyar és angolnyelvű vasárnap isko-
 lánk közös karácsonyi ünnepélye decem-
 ber 23-án, vasárnap du. 4 órakor lesz az
 egyház nagytermében. Ünnepi istentiszte-

leteink: dec. 24-én (hétfő) éjjel 11-kor
 gyertyafényes angol (úrv.); dec. 25-én,
 karácsony első ünnepén de. 10:45-kor ma-
 gyar (úrv.); dec. 26-án szerdán második
 ünnepi magyar (úrv.) de. 10:45-kor. De-
 cember 30-án a szokásos vasárnap 10:45-
 kor. Január 1-én, kedden de. 10:45-kor újévi
 magyar istentisztelet lesz. — Az évi köz-
 gyűlés ideje: január 20-án, vasárnap, a
 9:30-kor kezdődő közös angol-magyar
 istentisztelet után, a lenti nagyteremben,
 kb. 10:30-as kezdettel.

ROCHESTER, NY

Lelkész: Papp János László

Templom: Alpha Lutheran Church, 580
 Winton Road North (a Browncroft sar-
 kán). Lelkész címe: 20 Colonial Parkway,
 Pittsford, NY 14534. Tel.: (716) 385-1331.
 Magyar istentisztelet minden hó 2. és 4.
 vasárnapján reggel kilenc órakor, vala-
 mint nagy ünnepeken, amikor úrvacsora-
 szta is van.

Utolsó földi útjára kísértük dr. Lévy
 Miklós testvérünket, akit július 15-én hí-
 vott haza teremtő Ura 81 éves korában.
 A temetési szertartást a rochesteri kórház
 kápolnájában Papp János László ev. lel-
 kész és Fr. James Calahan r.k. lelkész
 végezték. Gyászolják özvegye dr. Lévy
 Miklósné és fia dr. Lévy Sándor és esa-
 ládja.

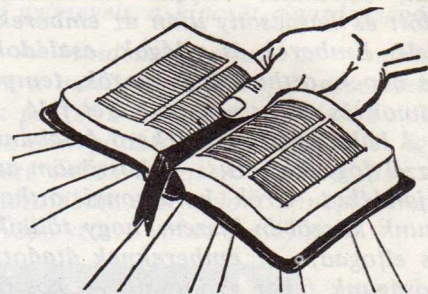
A Szent Kereszttségben részesült a nov.
 11-i magyar istentisztelet keretében Péter
 Joshua Jakab, Floyd Johnson és felesége
 sz. Berecz Anikó kisfia. Keresztszülők:
 James Johnson és Berecz Marika.

Nagykarácsony Ünnepén, december 25-
 én reggel 11 órakor ünnepi istentisztelet.
 Az úrvacsorai szentjegyeket Nagy Ber-
 talan ajánlotta fel. Igét hirdet a gyüleke-
 zet lelkésze, míg az orgonálást dr. Nagy
 Sándor végzi.

Évzáró Istentisztelet. Az 1973-as esz-
 tendő utolsó vasárnapján, december hó
 30-án reggel kilenc órai kezdettel hálaadó
 istentiszteletet tartunk templomunkban.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1974. JANUÁR HÓ

1. Újév. Rm 1:1-7. — Lk 2:21.
2. Lk 4:16-21. — Jn 1:35-42.
3. Ézs 43:16-29. — Jn 1:43-51.
4. Józs 1:1-9. — Jn 2:1-12.
5. Jk 4:13-17. — Jn 2:13-22.

VÍZKERESZT — JAN. 6.

Heti ige: 1 Jn 2:8

6. Vízkereszt. Ef 3:2-12. — Mt 2:1-12.
7. 1 Ts 5:5-11. — Jn 2:23-25.
8. Ef 5:8-14. — Jn 3:1-13.
9. 1 Jn 2:7-11. — Jn 3:14-21.
10. 1 Jn 1:5-10. — Jn 3:22-30.
11. Mt. 5:13-16. — Jn 3:31-36.
12. 1 Jn 2:12-17. — Jn 4:1-14.

VÍZK. U. 1. VAS. — JAN. 13.

Heti ige: Jn 1:14

13. Csel 10:34-38. — Lk 3:15-17, 21-22.
14. Mk 1:1-8. — Jn 4:15-18.
15. Mk 1:9-15. — Jn 4:19-26.
16. Ézs 42:1-7. — Jn 4:27-30.
17. Mt 4:12-17. — Jn 4:31-38.
18. Zsid 2:14-18. — Jn 4:39-42.
19. Lk 10:21-24. — Jn 4:43-54.

VÍZK. U. 2. VAS. — JAN. 20.

Heti ige: Jn 1:17

20. 1 Kor 12:3-11. — Jn 2:1-11.
21. Mk 2:18-22. — Jn 5:1-9.
22. 2 Móz 20:1-17. — Jn 5:10-16.
23. Mik 6:6-9. — Jn 5:17-23.
24. 5 Móz 4:5-13. — Jn 5:24-30.
25. Jn 1:15-18. — Jn 5:31-40.
26. Csel 7:35-40, 51-53. — Jn 5:41-47.

VÍZK. U. 3. VAS. — JAN. 27.

Heti ige: Lk 13:29

27. 1 Kor 12:12-21, 26-27. — Lk 4:14-21.
28. Ézs 19:19-25. — Jn 6:1-15.
29. Ef 3:1-12. — Jn 6:16-21.
30. Ézs 61:1-6. — Jn 6:22-29.
31. Mt 5:17-26. — Jn 6:30-40.